

Järva Valla Leht

jarvavald.kovtp.ee

NR 23 (126)

DETSEMBER 2023

ILMUB KAKS KORDA KUUS

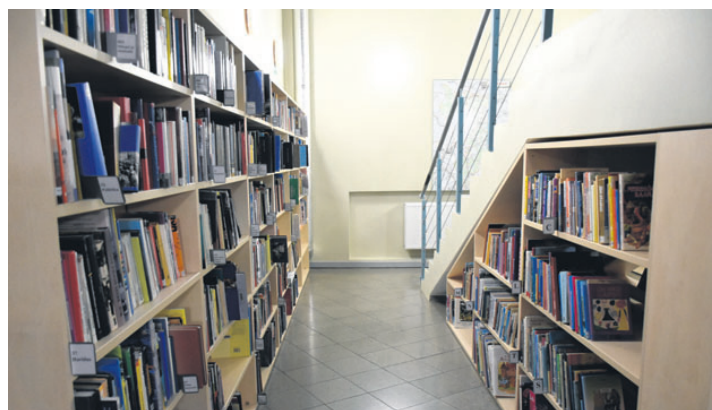

Peetri raamatukogu muutus kogukonna elutoaks

MARIS PRAATS

„Kõigi nelja aasta jooksul, mil oleme eri raamatukogusid täiendanud ja korrastanud, on iga protsess olnud hästi erinev,“ alustas Peetri raamatukogu avamist Järva vallaraamatukogu direktor Karmen Velitschinsky ja lisas, et kui varem tundis ta puudust selisest suurest raamatukogust, kus oleks mugav, saaks kabinetides tööd teha ning kõik oleksid koos,

siis need kuud, mis ta nüüd Peetris on veetnud, on pannud teda meelt muutma. „Panin raamatuid riiulitesse, kui avastasin, et siinsamas istuvad lapsed telefonides, õpetajad liiguvad mööda, ülevaalt tuleb keegi alla, keegi ootab perearstile pääsemist. Inimesed tulevad mööda, kutsuvad kohvile või poetavad mõne kommi, küsivad, kuidas läheb... Jõudsin mõttele, et selline väike kogukonnakeskus on hea, sest oleme

inimeste keskel,“ jutustas ta. „Vaatasin hiljuti sotsiaalmeedias ringi ja mulle hüppas ette ruum, mida kutsuti kogukonna elutoaks ning mõtlesin, et see siin on samuti kogukonna elutuba.“

7. detsembril avati taas uuen-
duskuuri läbinud Järva vallaraa-
matukogu Peetri raamatukogu.

Lõppeval aastal ehk 2023 käi-
vitati uus toetusprogramm ehk
rahvaraamatukogude kiirendi.
Toetuse eesmärk on pakkuda
rahvaraamatukogudele võima-
lust ajakohaste ja uuenduslike
lahenduste loomiseks ja ruu-
mide kogukonnategevusteks
kohandamiseks, parandada
raamatukogu- ja muude avalike
teenuste kvaliteeti ning kät-
tesaadavust, tõsta raamatuko-
gutöötajate professionaalsust,
arendada rahvaraamatukogude
omavahelist koostööd ning aida-
ta kaasa rahvusvahelistumisele.
Rahvaraamatukogude kiirendi
kaudu saadud rahastuse toel said
uue värvikihi Peetri raamatuko-
gu seinad, raamatud leidsid aga
koha uutel ning vastavalt Peetri
raamatukogu vajadustele ehi-
tatud riiulitel. Samuti on nüüd
olemas väike lastenurk, kus hu-
baselt raamatuid lugeda ja män-
gida. Uus mööbel on eritellimus
ning riiulid on valmistatud so-
bituma ruumi iga nurgakesega.
Nii saab tuua seni teisel korrusel
asunud lastekirjanduse esimesele
korrusele. Järva vallaraamatuko-
gu soov on luua raamatukogu,
mis inspireerib lapsi ja noori lu-

gema ning on kaasav kultuuri-,
haridus- ja kogukonnakeskus.

Kohaletulnud meenutasid,
kuidas varem Peetri raamatu-
kogu toimis. „Kunagi asus Peet-
ri raamatukogu eraldi majana
kaupluse kõrval. Seal oli väli-
käimla, millel ei olnud tagumist
seina. Oleme tulnud päris keeru-
listest kohtadest. Kui Peetri raa-
matukogu siia ruumidesse kolis,
tundus tulevik üsna äge, kuid
esialgsed tingimused olid siiski
päris ehmatavad,“ jutustas Järva-
maa keskraamatukogu direktor
Jane Kiristaja ja lisas, et selline
võikski olla üks kogukonna elu-
tuba. „Kus see raamatukogu ikka
olema peab? Seal, kus käib kõige
suurem elu.“

„Ma olen väga uhke nende
aastate üle, mil meil on olnud
ühine vallaraamatukogu,“ sõnas
Järva vallavanem Toomas Tam-
mik ja täiendas, et näeb, kuidas
raamatukogu tänaseks elab.
Tammik sõnas, et kuigi 2022.
aasta muudatuste tõttu jäi 15
raamatukogust järele 10, siis tal
on siiralt hea meel, et umbes 50
laenutuskoha tekkis juurde tänu
raamatukogubussile Krõõt ning
selle abil on suudetud raamatuko-
guga inimestele lähemale minna.
„Heameelt teeb ka see, et raama-
tugudevaheliste laenutuste arv
on tunduvalt suurenenud.“

Peetri raamatukogu remon-
diks kulus 25 588 eurot, millest
kiirendist saadud toetus on 12
790 eurot. Ülejäänud summa tu-
leb raamatukogu enda eelarvest.

Konkurss „Järva valla aasta tegu 2023“ OOTAB KANDIDAATE

Auhind „Järva valla aasta tegu“ antakse igal aastal üksikisikule, isikute grupile, asutusele, ettevõttele või organisatsioonile, kes on teinud teo, mis on vallale oluline ning mõjutanud positiivselt valla elanikke, nende väärtusi, olnud kõigile vallaelanikele eeskujuks või toonud Järva vallale tuntuks.

Ettepanekuid võib esitada igaüks ja neid ootame hiljemalt 14. jaanuariks 2024 (kaasa arvatud).

Ettepaneku saab esitada e-postiga info@jarva.ee, valla veebilehe kaudu või tuua ettepanek paberkandjal Järva valla raamatukogudesse või raamatukogubussi Krõõt

Ettepaneku taotlusvormi leiad valla veebilehelt.
Rahvahääletus toimub 25. jaanuarist kuni 11. veebruarini 2024.

Hääletamise võimalused täpsustame peale ettepanekute avalikustamist.

Täpsem info: Merle Tombak, kultuuri-, spordi- ja noosootöö spetsialist, tel 522 9436, merle.tombak@jarva.ee

Järva vallavolikogu istung 30. novembril Koeru kultuurimajas

• Järva valla 2023. aasta kolmandat lisaelarvet tutvustas finantsjuht Aime Roosioja. Lisaelarve maht on 68 858 eurot ja 50 senti. Eelarve maht kokku peale lisaelarve vastuvõtmist on 20 920 017 eurot 98 senti.

Investeeringustegevuse tulud suurenevad 42 640 euro võrra, raha saadi sihtfinantseeringuna rahandusministeeriumilt kahe korteri renoveerimiseks Ukraina sõjapõgenikele.

Volinikud kiitsid lisaelarve heaks.

• Vallasekretär Karin Tenisson-Alev selgitas, et 1. detsembril 2017. aastal vastu võetud Järva vallavalitsuse põhimäärust on vaja muuta valla õigusaktide korrastamiseks. Sisulisi muudatusi pole. 01.01.2023 asus tegutsema ametiasutuse hallatav asutus Järva Teenused, millega seoses anti Järva vallavalitsuse kui ametiasutuse struktuurist Järva Teenustele üle piirkonnajuhtide töökohad ja hallatavaid asutusi teenindavad ning vallavara valitsemisega seotud töökohad. Ühinemislepingu teksti pole vaja enam määruses avaldada, kuna leping on lõpetanud kehtivuse. See nägi ette, kuidas ametnikud on teeninduskeskuste vahel jaotatud, kuid täna liiguvad nad vastavalt vajadusele.

Volinikud olid sellega nõus.

*Teisel lugemisel oli määruste „Vallavara valitsemise kord“ ja „Järva valla omandis olevate eluruumide kasutusse andmise ja kasutamise kord“ muutmise. Muudatusettepanekuid kahe lugemise vahepeal ei esitatud. Volinik Ester Valdvee oktoobri volikogu istungil tehtud ettepanekud on lisatud. Kõik volinikud olid määruste muutmise poolt.

• Sotsiaaltöö peaspetsialist Gerli Soondra rääkis, miks on vaja muuta määrust „Asenduse ja järelhooldusteenuse osutamise tingimused ja kord“. Järelhooldusteenuse eesmärk on asendushoolduselt ja eestkostelt lahkuv isiku iseseisva toimetuleku ja õpingute jätkamise toetamine.

• Esimesel lugemisel oli määruse „Järva vallavolikogu esimehe ja aseesimehe hüvitise (tasu) ja volikogu tööst osavõtu eest makstava tasu suurus ning maksamise kord“ muutmise.

Ettekandja Ester Valdvee tuletas meelde, et selle määruse esimene lugemine oli augustis, kuid siis võeti see menetlusest maha. Ta toonitas, et varem oli volikogu esimehe koht palgaline ja lisaks oli üks aseesimees. 2020. aasta sügisest on volikogul kaks aseesimeest

ja sama aasta oktoobrist pole enam palgalist volikogu esimehe ametikohta. Võrreldes ühinemisjärgse kiire perioodiga on volikogu esimehe koormus kordades väiksem vallavanema töökoormusest ning ta saab seda teha ka distantisilt. Volikogu liikmete ja komisjonide tasu on püsinud muutumatuna kuus aastat, aseesimeeste hüvitist muudeti aastal 2019. Volikogu esimehe hüvitis on praegu 1800 eurot. Eeltoodust tulenevalt ning valla rahalist seisust arvestades on ettepanek volikogu esimehele makstava hüvitise määra muuta, vähendades seda 50 protsendilt 25 protsendile vallavanema kuutöötasust, mis on 3600 eurot. Määrus suunati teisele lugemisele.

• Teede peaspetsialist Helge Salum selgitas, miks on vaja kehtetuks tunnistada veel Koigi ja Kareda vallavolikogude poolt kehtestatud määrused ühissõidukipeatuste kohanime määramisest. Osaliselt on peatused likvideeritud ja lisandunud on uusi peatusi. Uute peatuste rajamine on toimunud kooskõlas Järva valla teehoiukavaga aastateks 2022–2025 ja kohanimeseadusega. Järva vallavolikogu on volitanud Järva vallavalitsust täitma kohanimeseadusega kohalikule omavalitsusele pandud

ülesandeid. Volinikud olid määruste kehtetuks tunnistamise poolt.

• Järva vallavolikogu nimetas Järva vallavalitsuse palgaliseks valitsusliikmeks ja abivallavanemaks Siim Umerovi ja määras tema töötasuks 2900 eurot kalendrikuus. Otsuse poolt oli 20 volinikku.

• Järva vallavolikogu esindajaks Põhja-Järva kooli hoolekogusse määrati Arto Saar.

• Vallavara peaspetsialist Valdur Permanson selgitas, et AS Järva Haldus esitas avalduse sooviga omandada Aravete alevikus Piibe mnt 18a maatükki, et ehitada sinna hakkepuidul töötav katlamaja. Aravete aleviku kaugküttesüsteemi kuulub üheksa korterelamut, Aravete Agro OÜ kontorihoone ning neli vallale kuuluvat hoonet, seega on kaugküttesüsteemi toimimine oluline avalik huvi ning põhjendatud on vara võõrandamine tasuta otsustuskorras.

Volikogu otsustas jagada Aravete alevikus asuv kinnistu kaheks, eraldades kinnistusregistri registriosast nr 2071036 maatüki katastritunnusega 25501 : 001 : 1398, koha-aadressiga Järva vald, Aravete alevik, Piibe mnt 18a, sihtotstarbega tootmismaa

100%, ja võõrandada selle tasuta otsustuskorras aktsiaseltsile Järva Haldus.

• Järva vallavolikogu aseesimehe valimine nii libedalt ei läinud. Ettepanek oli aseesimeheks valida Arvo Imsi. Volikogu esimehe Rait Pihelga selgitusel on selleks, et kandidaat osutuks valituks, vaja koosseisu hääleenamust. Teamsis hääletada ei saa.

Imsi kogus vaid kaheksa poolthäält ja valituks ei osutunud.

• Järva vallavolikogu haredus- ja noorsootöökomisjoni esimeheks valiti Getter Klaas, kes kogus 11 häält, ja aseesimeheks üheksa poolthäälega Triin Majori.

• Järva vallavolikogu kultuuri- ja spordikomisjoni esimeheks valiti 11 poolthäälega Priit Seire, kelle soov on arutada komisjonis rohkem sisulisi teemasid ja see, et liikmed käiksid rohkem kohal, mitte ei osaleks Teamsis. Komisjoni aseesimeheks valiti üheksa häälega Meelis Mändla.

• Esimesel lugemisel oli Järva valla noorsootöökeskuse põhimääruse muutmise, millega antakse Järva vallas kooli noorsootöö ehk õppekavavälise tege-

vuse korraldamine noorsootöökeskuse pädevusse. Kogukonna noorsootöötaja ametikoht tekiks seoses kooli noorsootöö korraldajate ehk huvijuhtide koormuste ümber korraldamisega ning Järva valla noorsootöökeskuse noorsootöötajate ametikohtade ühendamisega.

Vello Teor oli murelik. Põhja-Järva koolis on seoses raha vähesusega vähendatud koolides koosseise, Albus olnud huvijuht läks ära, Amblas pole selle töö peal enam ühtegi inimest. Noorsootöökeskus koordineerib, juhendab ja juhib. Keda siis? Ülesanded pannakse mõnele õpetajale, aga teame, mis toimub õpetajate tööriindel – suur töökoormus. Põhja-Järva koolis on üks direktor kolme kooli peale. Koolijuhid tuleks kokku võtta ja veenduda, et kõik saaksid asjast ühtmoodi aru.

Arto Saar pole muutuste vastu, kuid seda teemat pole tema teada kooli hoolekogudega üldse arutatud. Kui koolijuhid ja hoolekogud näevad, et elu läheb paremaks, hääletaks ta poolt, aga praegu seda tehtud pole.

Rait Pihelgas pani ette suunata eelnõu jaanuaris teisele lugemisele. Koolijuht peab tutvustama, kas eelnõu puudutab hoolekogu tööd või mitte ja suunab selle vajadusel hoolekogusse.

Telli postkontor endale koju!

OMNIVA

Jõulueelsel ajal saadetakse tavapärasest rohkem pakke ja postitatakse traditsioonilisi jõulukaarte. Paljud tellivad ka järgmiseks aastaks perioodikavälja-

andeid. Kõigile pole postiasutus siiski lähedal. Kas te aga teadsite, et enda juurde saab kutsuda ka personaalse kirjakandja?

Omniva kirjakandja tuleb koju või tööle ja osutab samu teenuseid, mida saab teha postikon-

toris: ta paneb kirjad ja pakid tee, müüb postmarke, ümbrikke. Samuti saab tasuta tema abil arveid, võtta vastu pakke ja kirju ning tellida ajalehti ja ajakirju. Personaalse kirjakandja teenus on tasuta, kui elad postiasutus-

test kaugemal kui 5 kilomeetrit, lähemalt tuleb maksab 5 eurot.

Kirjakandja puhul kehtivad täpselt samad hinnad kui postiasutuses ja maksta tuleb ainult ostetavate postiteenuste eest.

Tellimiseks peab helistama

personaalse postiteenuse telefonil 6643 330. Oelge, millist teenust ja kuhu soovite ning leppige kokku aeg. Lisaks saab esitada teenuse soovi Omniva kodulehel www.omniva.ee/era/abiinfo/kirjakandja_tellimine. Märkige sin-

na oma soov ja aadress. Seejärel võtab Omniva klienditeenindaja teiega ühendust ja lepib kokku teenindamise aja. Kirjakandja tuleb tellimust täitma üldjuhul järgmisel tööpäeval, aga mitte hiljem.

Kui jõuluaeg on käes,
rahulises väes hingab Eesti kodumaa.
Ja talutaredes, meie peredes, kõik on ootamas.

U. ALENDER

*Rahulikke pühi
ja õnnelikku uut aastat!*

JÄRVA VALLAVOLIKOGU
JÄRVA VALLAVALITSUS

Seidla veski / foto Silver Köster / visitjarva.ee

Järva valda väisas Peipsiääre vald

MARIS PRAATS

Detsembri alguses külastasid Järva valda Peipsiääre valla töötajad, kes soovisid uudistada ja kogemusi vahetada.

Hommikut alustati Imavere koolis – direktor Margit Reinpõld tutvustas kooli ning viis külalised vahvatesse kodunduse ja loodusainete klassidesse. Seejärel põigati läbi nii spordihoonest, raamatukogust, noortekeskusest kui ka rahvamajast. Kuna raamatukogus oli parasjagu müüginäitus, sai nii mõnigi seal ka enda jõulukinke täiendada. Seejärel liiguti üürimajani ning kaugemalt vaadati ka lasteaeda ja kodutaret. Mitmed Peisiääre valla töötajad sõnasid, et ka neil on olnud mõtteid nii üürimaja ehitada kui ka kodutare tüüpi eakatele mõeldud hoone rajada.

Seejärel suunduti Koeru, kuid tee peal vaadati üle veel

Koigi mõis ning tehti väike ring Vao külas. Järva vallavanem Toomas Tammik tutvustas Vaos kohaliku kooli ajalugu ja rääkis nii endisest kolhoosikülalt, saunast kui ka üldiselt kogukonna aktiivsusest.

Kuna sel päeval säras päike ning külm oli muutnud puud

valgeteks lumememmedeks, jäid nii mitmedki nautima ka looduse ilu.

Koeru jõudes külastati Aruküla mõisa ja Koeru muusikakooli. Väike peatus tehti ka Kalju Lepiku skulptuuri juures. Seejärel mindi Järva valla suurimasse kooli ehk Koeru

keskkooli, kus direktor Jaan Kabin näitas ka nende kasvahooneprojekti.

Pärast lõunat astuti sisse Koeru kirikusse, kus Kristi Sääsk tutvustas kirikute päevi ja ainulaadseid kirikukelli, mille peal on muuseas endise Koeru valla vapp. Külaliste tee viis ka Järvamaa suurima veekogu äärde, kus tutvustati järvede projekti ning ühe suplus- ja kalastuskoha kujunemist.

Aravetel tutvuti nii kooli, spordihoone, raamatukogu, peearstikeskuse, lasteaia kui ka teeninduskeskusega. Päeva viimase kohana külastati Albu mõisa.

Järgmisel päeval külastati veel Valgehobusemäe ning seejärel saadi kokku kolleegidega Järva vallast, et omavahel kogemusi vahetada. Selline kogemuste vahetamine on suurepärane võimalus tugevdada sidet kahe valla vahel ning jagada oma mõtteid ja ideid vallaelust.

Raamatupidajad kogunesid Järva-Jaani

AIME ROOSIOJA

Järva valla finantsjuht

5. detsembril võorustas Järva-Jaani kultuurimaja KOV-ide raamatupidajate koolituspäeva, kus osales 25 omavalitsuse 80 raamatupidajat. Päeva keskmes oli raamatupidamisprogramm PMEN ning selle hiljutised uuendused. Ürituse peakorraldaja, valla finantsjuht Aime

Roosioja, on korraldanud selliseid üritusi juba viis aastat.

Ka raamatupidamisprogrammi PMEN omanik Raidi Saar oli kohal ning osales aktiivselt koolituspäeval, andes väärtuslikke teadmisi ja praktilisi näpunäiteid. Aime Roosioja rõhutas, et ta on tänulik Saarele, kes on alati nõus oma teadmisi ja kogemusi jagama, võimaldades raamatupidajatel

kursis olla programmi kõigi uuendustega.

Üritus ei täitnud ainult ametliku koolituse eesmärki, vaid oli ka suurepärane võimalus eri omavalitsuste raamatupidajatel omavahel suhelda. Vaheaegadel said osalejad arutada mitte ainult ametialaseid küsimusi, vaid ka vahetada mõtteid ning jagada rõõme ja muresid.

Roosioja tänas kõiki osalejaid ning avaldas heameelt selle üle, et järgmine KOV-ide raamatupidajate koolituspäev tuleb juba järgmise aasta märtsis või aprillis. Kuigi täpne toimumiskoht on veel lahtine, on kindel, et koolituspäev toob jälle kokku raamatupidajad üle terve piirkonna. Tänu kõigile asjaosalistele oli päev mitte ainult hariv, vaid ka meeldejääv.

Järva vald kaalub enda osaluse müümist Väätsa prügilas

ARNIKA TEGELMANN

Järva vallavanem Toomas Tammik esitab 21. detsembril toimuvale Järva vallavolikogu istungile ettepaneku moodustada ajutine komisjon läbirääkimiste pidamiseks Ragn-Sells AS-iga Järva vallale kuuluvate AS Väätsa Prügilas aktsiate võõrandamiseks.

Järva vald on AS Väätsa Prügilas aktsionär. Volikogus on mitmel korral tõstatatud küsimus aktsiate võõrandamise kohta. „See tähendab, kas Järva vald peaks neid omama ja olema edasi aktsionär. Olles seda küsimust pikalt vaaginud, leian, et Järva vald võiks alustada teise AS Väätsa Prügilas aktsionäri Ragn-Sellsiga läbirääkimisi võimaliku aktsiate võõrandamise üle,“ ütles Tammik, kes on ka AS Väätsa Prügilas nõukogu liige. Tema sõnul saab aktsiate võõrandamine toimuda vaid siis, kui väljumistingimused on Järva vallavalitsusele vastuvõetavad. „Oleme valmis ka Väätsa prügilas aktsionärina jätkama.“

Tammiku sõnul oli kohalikul omavalitsusel mõistlik prügilat omada seni, kuni seal sai ladestada olmejäätmeid – see lahendas nii korraldatud jäätmeveo sihtkoha probleemi kui teenis omavalitsustele ka tulu. „Enam segaolmejäätmeid ladestada ei tohi. Väätsa prügilas ei tohi järgmise kolme aasta jooksul segaolmejäätmeid ka sorteerida. Seega Järva vald ei saa oma valla olmejäätmeid Väätsa prügilas ladestada ega käidelda,“ tõdes Tammik. „Kui olmejäätmeid ei saa ladestada, ei teeni prügilas

tulu ja kasumit sarnasel kujul nagu enne 2022. aasta aprilli. Seega ei saa Järva vald oma eelarvesse Väätsa prügilast lähiajal täiendavat dividenditulu.“

Ragn-Sells suuromanikuna ei näe Tammiku teada Väätsa prügilas strateegias ette ka teiste majapidamistest kogutavate jäätmete (biojäätmed, pakendid, vanapaber) käitlust Väätsa prügilas. Seega ei saa Järva vald prügilat kasutada ka oma teiste majapidamises kogutavate jäätmete käitlus- või lõppsihtkohana.

Prügilas nõuetele vastava tegetsemise tagamiseks peavad omanikud lähimal paaril aastal tegema ettevõttesse täiendavaid investeeringuid.

Kui omanikud on valmis täiendavat raha – on see siis oma kapitali või laenuraha – firmasse panema, tähendab see, et eesmärk on tulu teenida. „Vallana ei karda me firmasse raha panna. Küsimus on selles, kas loodetud dividendide ooteaeg kaalub üles tänase situatsiooni, kus valla enda tegevused vajavad investeringuid,“ arutles Tammik.

Järva valla ja Väätsa prügilas tegevuses ei ole sünergiat seadusemuudatuste ja omanikuvahtusega toimunud strateegilise suunamuutuse tõttu. „Seega – kas Järva vald peaks olema vähemusomanik ettevõttes, millel puudub valla tegevusega sünergia, millel on suur mõju valla eelarvele ja kust omanikutulu saamine lähiaastatel on keeruline?“ küsis Tammik.

Loodav ajutine komisjon peaks sellele küsimusele vastuse leidma.

Järva Valla Lehe ilmumise graafik 2023:

2. jaanuar	23. veebruar	12. aprill	24. mai
26. jaanuar	08. märts	26. aprill	07. juuni
09. veebruar	22. märts	10. mai	21. juuni

EHITUSHALL

MÜÜGIL KVALITEETNE

PUITBRIKETT ja PELLETI GRAANULID

HELE KANDILINE PUITBRIKETT
Kaal alusel: 960 kg
Hind: 320 eurot

TUME KANDILINE PUITBRIKETT
Kaal alusel: 960 kg
Hind: 330 eurot

HELE ÜMAR PUITBRIKETT
Kaal alusel: 1050 kg
Hind: 320 eurot

PELLETI GRAANULID
6 mm
Hind: 290 eurot / tonn

TRANSPORDIVÕIMALUS

Koeru tee 21A, Järva-Jaani • Tel 503 2024
info@ehitushall.ee • www.ehitushall.ee

Kutsutakse üles tunnustama parimaid sotsiaalvaldkonnas

Eesti sotsiaaltöö assotsiatsioon (ESTA) kuulutab välja sotsiaalvaldkonna parimate tunnustamise konkursi, mis annab võimaluse esile tõsta oma piirkonna, valla või asutuse kõige silmapaistvamaid sotsiaalvaldkonna töötajaid. Konkursile saab esitada kõiki sotsiaalvaldkonda panustajaid, kes on oma pühendunud tegutsemisega muutnud inimeste ja kogukonna elu paremaks.

„Sotsiaalvaldkonna inimesed seisavad ühiskonnas väga oluliste väärtuste eest – hool, märkamine, ligemese aitamine. Nad pingutavad iga päev selle nimel, et olla inimestele olemas ning leida nende muredele lahendusi. Sotsiaaltöötajate kanda on oluline roll kogukonna südadena ja nad väärivad tänu pühendumuse ja tehtud töö eest. Kutsun kõiki üles esitama kandidaate, kelle panus inimeste abistamisse on teile silma jäänud,“ sõnas sotsiaalkaitseminister Signe Riisalo.

ESTA selle aasta sotsiaalala töötajate tunnustamise konkursil on 13 kategooriat, kuhu saavad kandidaate esitada kõik soovijad. Kandidaatide esitamisel tuleb esitajal lähtuda vastava kategooria hindamiskriteeriumidest. Kirjeldada tuleb esitatud kandidaadi tegevust esitatavas kategoorias 2023. aastal – tema algatusi ja mõju sotsiaalvaldkonnas.

2024. aastal tunnustatakse eelmisel aastal silma paistnud sotsiaalvaldkonnas töötanud või sotsiaalvaldkonda panustanud inimesi ja asutusi järgmistest kategooriast:

1. Elutöö tegija sotsiaalvaldkonnas
2. Aasta sotsiaalvaldkonna asutus
3. Aasta sotsiaaltöötaja
4. Aasta lastekaitsetöötaja
5. Aasta hooldustöötaja
6. Aasta tegevusjuhendaja
7. Aasta tugiisik
8. Aasta lapsehoidja
9. Aasta sotsiaalvaldkonna uustulija
10. Aasta sotsiaalvaldkonna ennetustöö
11. Aasta kohalik omavalitsus
12. Aasta koostööpartner
13. Aasta ESTA liige

Kandidaate saab esitada 14. jaanuarini 2024. Enne kandidaadi esitamist tuleb tutvuda kandidaatide esitavate nõuete ja kriteeriumidega veebiaadressil <https://www.eswa.ee/konkurss-2024/>. Seejärel peab täitma kandidaadi esitamise vormi ning saatma selle digitaalkirjastatult aadressile tunnustamine@eswa.ee.

Konkursil valib igast kategooriast kõige silmapaistvama kandidaadi/kandidaadid välja hindamiskomisjon. Laureaadid kuulutatakse välja pidulikult tunnustusüritusel, mis toimub rahvusvahelisel sotsiaaltöö päeval 19. märtsil 2024. Auhinnatud kandidaate tunnustab rahalise preemiaga sotsiaalministeerium.

2024. aasta konkursi ja tunnustamist viib ESTA läbi koostöös sotsiaalministeeriumi ja teiste valdkonna asutuste, alaliitude ja koostööpartneritega.

Imavere eakad kutsusid lasteaialapsed külla

MARIS PRAATS

Ligi neli aastat on Imavere lasteaed teinud tugevat koostööd eakatega. Nii käiakse tihti Kodutares näiteks taimi vaatamas ning jõulude ajal tehakse eakatele piparkooke. „Algselt tegime maiustusi kõikidele Järva valla eakatele, kuid nüüd piirdume Imavere piirkonnaga,“ selgitas Müramõmmide rühma õpetaja.

11. detsembril tulid üle kümne Müramõmmi rühma lapse Imavere päevakeskusesse, et taas paar tundi koos eakatega viibida. Müramõmmide kolme- ja nelja-aastased kehastusid päkapikkudeks ning neid võttis kõigepealt vastu samuti

päkapikuks riietunud Liia Viks, kellele lapsed ka päkapikunime panid.

Seejärel asuti ühiste tegevuste kallale. Esmalt näidati lastele, mis imeasi on vakk. Selgus, et lastel on see ka lasteaia olemas, kuid lasteaia päriselt kogu tööd võttis kõigepealt vastu samuti

katki. Lapsed nägid, kuidas kaks eri värvi lõnga omavahel üheks kedratatakse. Uuritigi lastelt ka, mitut sokki oleks vaja. Nii mõnigi hõiskas, et ühte, kuid kindaid on kindlasti vaja lausa kaks.

Järgmisena näidati, kuidas kootakse sokke ja kindaid. „Paljud lapsed ei teagi, kuidas sokid

valmivad,“ tõdeti üheskoos ja lisati, et kuigi lasteaia näidatakse kõiki töötehnikaid, siis tihtipeale koolilapsed unustavad kudumise täitsa ära.

Seejärel oli laulu- ja tantuaeg. Tantsiti üheskoos, kuid lapsed esinesid ka oma lauludega, mis nad olid varem ette valmistanud. Kõlas nii suupilli-, klaveri- kui ka flöödihelisid. Viimaks leiti nurgast üks kuusk, kuid see ei olnud teps mitte tavaline kuusk, nimelt oli see punast värvi, mida tihtipeale ei näe. Lapsed said koos eakatega kuuske vanaaegsete kuuseheatega kaunistada.

Lõpetuseks andisid lapsed eakatele üle oma piparkoogid ja jõulukaardid.

Eakad kogunesid ümarlauale

ARNIKA TEGELMANN

8. detsembril oli Järva-Jaani kultuurimajas Järva valla eakate ümarlaua jõulueelne kohtumine, võeti kokku aasta ja tehti plaane uueks.

Alustuseks said kõik öelda, mida neil on meenutada suvisest Järva valla eakate VI kokkutulekust „Eakas liigub uhkelt“, mis toimus Peetris ja kus osalejaid oli suisa 186. Ühiselt leiti, et üritus oli sisutihe, kõigile leidis tegevust, alad olid huvitavad ja esinejad head.

Ümarlaua juht Õile Kalme rääkis, et igale oma üritusele kutsuvad nad ka nooremaid, alles pensionile jäänud inimesi, et nad

harjuks. Urve Martin Aravetelt tõdes aga, et nende klubi vanim liige on 91 ja ei puudu üheltki ürituselt.

Järva vallavanem Toomas Tammik tänas eakate ümarlaua liikmeid, kellega koostöö on olnud hea. Seepärast sai ta kohe aru, et päkapikk jättis just ümarlaua daamidele mõeldes tema aknalauale korvitaie magusat.

Vabaühendused kohtusid jõulusel seminaril

MARIS PRAATS

7. detsembril toimus Karinu külamajas Arukate Külade LEADER-projekti toel korraldatud jõuluseminar. Kell 16 alanud üritus tõi kokku Järva valla vabaühendused, külvanimed ning kogukondade ja külade eestvedajad.

Seminaril keskenduti LEADER-projektitoetuste võimalustele Järva vallas ning pakuti osalejatele väärtuslikku teavet ja praktilisi näpunäiteid. Muusikaga esines Urmo Kütismaa, lisaks jagas ta kohalolijatega enda projektikogemust.

Kütismaa rääkis, et märtsis

valmis MTÜ Tooru Seltsi eestvedamisel kümneosaline audioraamat, mis sisaldab õigeusu vaimuliku ja rahvaviisikogu Jüri Välbe (1881–1961) Ambla kihelkonna 1910. aasta rahvaluulekogumise retke päevikut. Päeviku käsikiri asub Eesti rahvaluule arhiivis, Eesti üliõpilaste seltsi rahvaluulekogus. Audioraamatu teksti valmistas ette, luges sisse ja salvestas Urmo Kütismaa.

Nüüd on ette võetud Koeru kihelkonna lood, mis loodetakse projekti toel samuti audioraamatuks teha. „Sirvisin seal Eesti rahvaluule arhiivis materjale ning Koeru kihelkonna lood jäid mulle ette,“

sõnas Kütismaa ja lisas, et nende eesmärk on, et kohalike lasteaegade mudilased saaksid jääda nende vahvate ja kodumaiste lugude toel magama.

Koeru kihelkonna muinasjutte loeb sisse Uno Aan. „Kui hakkasime audioraamatut koos-

tama, oli tegu kõigepealt tekstist aru saada, sest eesti keel on üpris palju muutunud,“ lausus Kütismaa. Ka kohalviibijad said katsetada audioraamatu teksti lugemist, tuli välja, et see oli paras väljakutse ja diktsiooni-harjutus.

Elektririkkest põhjustatud tulekahjud: Millised on suurimad ohukohad meie kodudes?

BRITT-MARII PUNG
Eesti Energia

Igal aastal tuleb ette õnnetusi ja tulekahjusid, mis on tingitud elektripaigaldiste või -seadmete valest kasutamisest, nende puudulikust hooldamisest või hooldamata jätmisest. Mullu sai päästeameti andmeil elektrist alguse vähemalt 145 eluhoonetulekahju. Eriti aktuaalne on teema pärast pikka suve, mil võetakse taas kasutusele elektriradiaatorid, soojapuhurid jms.

Seetõttu tasukski selgitada, millised on suurimad ohukohad ja mida saab igäüks ise ära teha, et tuleõnnetusi vältida.

Vananenud elektrisüsteem

Enne suurema võimsusega elektriseadmete nagu elektripuhurite ja -radiaatorite kasutuselevõttu tuleks esmalt tähelepanu pöörata kogu elektrisüsteemi seisundile. Vanemates hoonetes võib elektrisüsteem olla ajale jalgu jäänud ning juhtmestik pole suuteline tänapäevaste seadmete suurt võimsust läbi laskma. Sellisel juhul võib süsteem suurenenud koormuse tagajärjel üle kuumeneda, millest omakorda võib tekkida tulekahjuoht.

Soovitus on elektrikütte kasutuselevõtu korral kutsuda elektrisüsteemi üle vaatama spetsialist, kes annab nõu ning sooritab

vajalikud elektritööd turvaliselt ning läbimõeldult.

Oskamatult tehtud parandustööd

Aja möödudes seadmed kuluvad. Nii võivad endast ohtu kujutada näiteks vanad ja logisevad pistikupesad või katkise kaabli vahelt välja turritavad juhtmed.

Kui erinevaid juhtmeid on iseseisvalt kokku liidetud, teibiga lapitud või rippuma jäetud, võib puhkeda tulekahju. Naabrist haldurimees võib küll esialgsed elektritööd ära teha ja sellega silmale nähtava probleemi lahendada, kuid elekter on kaval ning probleemid võivad seeläbi avalduda

hoopis teises kohas, kust seda oodatagi ei oska.

Vargapesade ja pikendusjuhtmete väärkasutus

Tänapäeval leidub kodumajapidamistes rohkelt kodutehnikat. Kui elektrisüsteem on vana ja pistikupesi ei jätku, kiputakse „vargapesadest“ ja pikendusjuhtmetest laotama ohtlikke jadasid, mille tulemusel tekib juhtmete ülekoormus.

Olukorras, kus pistikupesi napib, aga soovid siiski uut elektriseadet vooluvõrku ühendada, tõmba pigem mittevajalike seadmete juhtmed seinast ja kasuta vabanenud pistikupesi.

Juhtmete paigutus

Sageli paigutatakse elektri- ja pikendusjuhtmeid raskete esemete alla või uste vahele. Küll aga tuleks arvestada, et välise raskuse mõjul saab juhe varem või hiljem kahjustada ning seade võib süttida.

Vajadusel tee seinu või uksepiida sisse süvend või auk. Veel riskantsemad on seinast välja ulatuvad juhtmed, mis pole ühendatud pistikupesa või lülitiga. Nende otsad tuleb kindlasti isoleerida ja katta ühtlasi seinas olev avaus.

Elektritööd usalda ekspertidele

Elektritööd võivad olla väga ohtlikud, kui kasutatakse valesid

töövõtteid. Seega ära kunagi tee keerulisemaid elektritöid ise, vaid kasuta selleks majandustegevuse registris registreeritud elektritöö ettevõtjaid, näiteks Eesti Energia elektrikke.

Elektrik kutsu kindlasti appi, kui on plaanis:

- elektriseadme remontimine, kontrollimine ja hooldamine;
- elektrisüsteemide projekteerimine ja hooldamine;
- kodumasinade, näiteks ahju või pliidi ühendamine elektrivõrguga;
- juhtmestiku paigaldamine;
- avarii kõrvaldamine.

Raamatukogubussi liikumine kuni 29.02.2024

Krõõt

ARAVETE-AMBLA PIIRKOND

Neljapäev

4.01; 18.01; 1.02; 15.02; 29.02

10.00 Ageri (küla keskel)

11.00 Kaalepi külatuba

11.30 Järva-Madise (vana vallamaja juures)

12.30 Vargamäe muuseum

13.00 Albu-Männiku (suurte majade juures)

13.30 Peedu

14.00 Lehtmetsa

15.00 Sääsküla (küla keskel)

15.30 Käravete raamatukogu

16.00 Käravete korrusmajad

Neljapäev

11.01; 25.01; 8.02; 22.02

10.00 Orgmetsa (majade juures)

11.00 Aravete Kete (korrusmajade juures)

12.00 Käravete raamatukogu

13.00 Jõgisoo (küla keskel)

JÄRVA-JAANI PIIRKOND

Teisipäev

2.01; 16.01; 30.01; 13.02; 27.02

10.00 Kuksema (korrusmaja juures)

10.30 Metstaguse

11.00 Jalgsema

11.30 Liutsvere

12.00 Järva-Jaani päevakeskus

12.15 Karinu bussipeatus

13.00 Metsla (korrusmaja juures)

14.00 Salutaguse (külamaja)

14.30 Tudre

15.00 Kuusna

Teisipäev

9.01; 23.01; 6.02; 20.02

10.00 Ammuta (bussipeatuse juures)

10.30 Kareda (bussipeatuse juures)

11.00 Esna (bussipeatuse juures)

11.30 Öötla (mõisa juures)

12.30 Müüsleri (külatoa juures)

13.00 Piiri

13.30 Kahala

14.00 Metsanurga

IMAVERE-KOIGI PIIRKOND

Kolmapäev

3.01; 17.01; 31.01; 14.02; 28.02

10.00 Eistvere

11.00 Taadikvere

12.00 Jalametsa

12.30 Käsukonna Seltsimaja

13.00 Laimetsa

14.00 Hermani

Kolmapäev

10.01; 24.01; 7.02; 21.02

10.00 Prandi (külamaja juures)

11.00 Väike-Kareda

12.00 Huuksi

KOERU PIIRKOND

Reede

5.01; 19.01; 2.02; 16.02

10.00 Vao Seltsimaja

11.00 Ervita (bussijaam)

11.30 Ervita külaselts

12.30 Udeva

12.45 Koidu-Ellavere

Ettepanekuid bussi liikumise ja peatuste osas võib teha Järva Vallaraamatukogu direktorile Karmen Velitschinskyle tel 513 0109, e-mail Jarva.Vallaraamatukogu@jarva.ee või helistades bussijuht Marko Männikule tel 515 0895.

Buss liigub marsruudil üle nädala.

Infoturbejuht annab nõu: Kuidas avalikus kohas turvaliselt arvutitööd teha?

RIIGI IT KESKUS

Uueks normaalsuseks muutunud hübriid töö toob endaga kaasa olukordi, kus töötame arvutiga aeg-ajalt ka avalikus kohas. Millised ohud avalikus ruumis varitseda võivad ja kuidas seal võimalikult turvaliselt arvutitööd teha, räägib Euroopa küberturvalisuse kuul Riigi IT-keskuse infoturbeosakonna juhataja Andri Rebane.

“Kõige esimene ja elementaarsem asi, millele avalikus kohas arvutiga töötades tähelepanu pöörata, on jälgida teraselt oma ümbrust ja eelkõige seljatagust,” rõhutab infoturbejuht Andri Rebane. Nimelt valitseb avalikus ruumis oht langeda üle öla piilumise ohvriks, kuna on palju nurki, mille alt keegi võib meie ekraani piiluda. Seda riski aitavad maandada spetsiaalsed ekraanile paigaldatavad privaatsusfiltrid, mis oluliselt piiravad ekraani nähtavust külje pealt vaadates. “Otse selja tagant vaadates on aga ikkagi terve ekraan nähtav, nii et avalikus kohas tasub enne tööülesandega alustamist alati mõelda, millise infoga me parasjagu töötame ja kas on üleüldse mõistlik teha seda just avalikus ruumis,” selgitab ta.

Lisaks on avalikus kohas töötades oma andmete kaitsmiseks väga oluline mitte jätta sülearvutit järelevalveta. “Kui soovime näiteks kohvikus töötades kas või hetkeks arvuti tagant kaugemale liikuda, et minna kohvi tooma, siis tuleb

oma arvuti tingimata lukustada,” tuletab Rebane meelde. Arvuti lukustamine ja sisselogimisel parooli või mitmikautentimise kasutamine on küberturvalisuse jaoks hea mõte igal juhul, mitte ainult avalikus ruumis. Avalikus ruumis arvuti juurest lahkumisel ainuüksi selle lukustamisest ei piisa – tuleb veenduda, et kõrvalistel isikutel pole võimalust arvutit endaga kaasa võtta.

Avalikule wifi-võrgule tasub eelistada mobiilset kuumkohta

Kui võimalik, soovib Rebane avaliku wifi-võrgu kasutamist üldse vältida ja eelistada mobiilset kuumkohta. “Kui me lahkume kodust, siis lukustame alati kõik ukSED. Piltlikult öeldes tähendab avaliku wifi kasutamine seda, et oleme tagaukse lukust lahti jätnud ja igauhel on võimalus meie andmetele ligi pääseda,” selgitab ta.

Parooliga kaitstud võrgud on küll mõnevõrra turvalisemad kui paroolita võrgud, ent avalik wifi on siiski arvestatav turvarisk. “Kui tööandja on teie arvutisse paigaldanud virtuaalse privaatsuse võrgu ehk VPN-i, siis tuleks see avalikus kohas tööle asudes kindlasti sisse lülitada, sest VPN-ühendust kasutades ei ole kolmandatel osapooltel võimalik teie liikumist jälgida,” juhib infoturbe asjatundja tähelepanu veel ühele turvalisele võimalusele.

Koosolekute pidamisega tasub olla ettevaatlik

Veebikoosolekud on tänapäeval meist enamikule igapäevase töö osa ja teinekord tekib vajadus neid pidada ootamatult. Avalikus kohas töötades tuleb igal juhul rohkem tähelepanu pöörata sellele, kellega ja millest me räägime. “Eriti kõrvaklappe kasutades on kerge tekkima niinimetatud mullis olemise tunne, kus me kipume ära unustama, et ei viibi tegelikult privaatses ruumis ja meie infovahetusest saavad osa täiesti võõrad inimesed. Sageli räägime kõrvaklappe kasutades ka ise oluliselt valjemini ja meie juttu on veel kaugemale kuulda,” ütleb Rebane.

Arvuti vajab järjepidevat tähelepanu

Lisaks eeltoodule soovib infoturbejuht pöörata järjepidevalt tähelepanu sellele, et arvuti oleks töökorras ja hästi hooldatud. “Aeg-ajalt tasub ette võtta digikoristus ja kustutada arvutist ebavajalik info nagu sirvimise ajalugu ja küpsisefailid,” toob ta ühe näitena.

Teine küberturvalisuse seisukohast oluline liigutus on aegsasti ära teha rakendustarkvara süsteemivärskendused ja neile järgnev seadme taaskäivitus. “Inimestel on vahel kombeks värskendusi edasi lükata, aga tegelikult on targem nad kohe ära teha, sest tihti on värskenduste üks eesmärke avastatud turvaaukude parandamine,” ütleb ta kokkuvõtteks.

Ohuteavituse korraldusest

TANEL VAHTER

päästeameti Rapla-Järvamaa päästepiirkonna juhataja

Eesti riigis on viimastel aastatel jõudsalt edasi mindud ohuteavituse süsteemidega. Ammu on räägitud asukohapõhisest sõnumi edastamise süsteemist, mille eesmärk on inimeste kiire teavitamine varitsevast ohust. Pärast Ukraina sõja algust hakati arendama sireenide võrgustikku. Siia nimekirja sobib ka KRIT ehk kriisiinfo telefoni käivitamise võimalus juhaks, kui infovajadus toimuva sündmuse kohta on suur, kuid kõigi huvitatute elud ei ole ohus. Numbril 1247 saab konkreetse hädaolukorra või sündmuse kohta täpsustavat infot. Infot vahendab häirekeskus vastavalt sellele, mida neile edastab sündmust lahendav asutus (päästeamet, politsei, kohalik omavalitsus vms). Kuna infovahetus on kahepoolne, edastab häirekeskus omakorda juhtasutustele helistajatel tekkinud põhilised küsimused. KRIT käivitus esimest korda COVID-i kriisi alguses. Täiendavat infot saab alati ka igapäevastest teavituskanalistest, olgu nendeks siis Eesti Rahvusringhääling, ajakirjandus,

asutuste kodulehed või sotsiaalmeedia kanalid.

Sireenivõrgustik

Sireenide võrgustiku eesmärk on tagada tiheasustusaladel elanikkonna ohuteavitus. Sireene kasutatakse ohuteavituseks võimalike suurõnnetuste, hädaolukordade ja sõjaliste ohtude korral. Sireenivõrgustik on üks osa elanike ohuteavituse süsteemist. Riigis on sireenidega kaetavate alade määramisel arvestatud rahvastiku asustustihedust, suuremate tööstuspiirkondade olemasolu või muid strateegilisi tegureid. Sireenid tulevad samuti igasse maakonnakeskusesse – nii ka Paide linna. Kui palju Paide linna sireene tuleb ja kus need asuma hakkavad, saame täpsemalt näha 2024. aasta esimeses pooles. Oluline teadmine sireenidest on see, et ohusireenid mängivad üht kindlat minutipikkust tõusvalangevat heli, mida korratatakse iga 30 sekundi järel kolm korda. Kui kuuled ohusireene, varju esimesel võimalusel, otsi lisainformatsiooni ning käitu vastavalt saadud juhiste. Selleks, et me harjuksime sireenidega, hakatakse neid testima kord kvartalis. Testimisel kasutatakse

sama heli mis ohuolukorraski. Sireenisüsteem on digitaalne ja need on varustatud ka akudega. Süsteem on võimeline edastama ka teksti, kuid esialgu ei ole plaanis seda kasutada. Mida lihtsam see on, seda tõhusam.

Kiire ohuteavitus – EE-ALARM

Meie riigis toimib juba praegu EE-ALARM ehk sõnumi saatmise-vastuvõtmise süsteem. Olukordades, mis võivad ohustada inimeste elu ja tervist või riigi julgeolekut, saab hädaolukorda lahendav asutus (nt politsei, päästeamet, terviseamet jt) saata ohualal viibivatele inimestele läbi häirekeskuse SMS-sõnumi. Sõnumi saatjaks on EE-ALARM. Juhul, kui inimesel ei ole Eesti numbrit, saabub sõnum numbrilt +372 5950 0000. Ohust võib märku anda ka ohusireeni kõlamine. Sõnum sisaldab hoiatust ja käitumisjuhiseid konkreetse ohu korral kolmes keeles (eesti, inglise, vene). Igas ohuolukorras saadetakse vähemalt kaks sõnumit: esimene ohu alguse ja teine ohu lõppemise kohta. Vajadusel saadetakse täiendavate sõnumitega uusi juhiseid. Kui saad EE-ALARM-i ohuteavituse, järgi sõnumis olevaid juhiseid!

Puude raskusastme tuvastamise taotluse esitamine on nüüdsest lihtsam

ELIS MARIA OLDEKOP

Sotsiaalkindlustusamet

Alates novembrist saab sotsiaalkindlustusameti iseteeninduskeskkonnas esitada lapse ja vanaduspensionialise puude raskusastme tuvastamise taotlusi.

Võrreldes varasemaga on taotlused eeläidatud olemasolevate andmetega inimese kohta. Täiendavalt on kasutusele võetud lastele ja vanuritele uuenduslikud enesehinnangu küsimustikud, mis aitavad ameti ekspertarstidel paremini mõista inimese terviseseisundist tulenevaid tegutsemis- ja osalusvõime piiranguid.

Muudatuste kavandamisel lähtuti puuetega inimeste antud tagasisidest, milles juhiti tähelepanu nüüdisaegse iseteeninduslahenduse puudumisele ning avaldati soovi, et taotluste esitamine oleks võimalikult lihtne ja mugav. Laiem eesmärk on, et kogu puude taotlemise protsess muutuks inimesele toetavamaks ja kasutajasõbralikumaks. Puude raskusastme tuvastamise taotlemiseks tuleb sotsiaalkindlustusameti iseteeninduses liikuda menüüst „Minu toetused

dist tulenevaid tegutsemis- ja osalusvõime piiranguid.

ja teenused“ lehele ja seejärel alarubriiki „Puude tuvastamine“. Kui taotlus esitatakse lapse puude raskusastme tuvastamiseks, tuleb „Minu toetused ja teenused“ lehele liikuda mitte enda, vaid lapse nime alt.

Esitades taotluse iseteeninduse kaudu, muutub taotluse ülevaatamise protsess kiiremaks ja ladusamaks. Siiski saab soovi korral inimene oma taotluse esitada ka e-kirjaga info@sotsiaalkindlustusamet.ee, posti teel aadressil Paldiski mnt 80, 15092 Tallinn või külastades lähimat klienditeenindust.

Kuhu minna Järva vallas 17. detsember – 10. jaanuar?

17.12 kell 17 Ambla rahva II jõulumatk „Laulu ja laternaga“
17.12 kell 12 Koeru kirikus III advendi kontsert-jumalateenistus. Tallinna tervishoiukõrgkooli kammernaiskoor
17.12 kell 10–12 publi Janune Kägu pargis Jõulu OTT
19.12 Peetri rahvamajas Kareda piirkonna eakate jõuluõhtu
20.12 kell 11 Imavere rahvamajas Imavere piirkonna eakate jõulupidu

20.12 kell 18 Koeru kultuurimajas Koeru keskkooli 8. klasside loovtöö etendus „Pahupidi pööratud pöörane lugu“
29.12 kell 19.30 Järva-Jaani kultuurimajas aastalõupidu
19.12 kell 20 Peetri rahvamajas aastalõupidu
30.12 kell 20 Koeru kultuurimajas 66. aastalõupidu ansambliga Karavan
02.01–31.01 Järva-Jaani muu-

seumide keskus avatakse eelneval kokkuleppel
03.01 kõikjal Järva vallas vabakõltsõnaga võidelnute mälestuspäeva tähistamine
04.01 kell 17 Järva-Jaani kultuurimajas kino lastele „Täitsa super“
04.01 kell 19 Järva-Jaani kultuurimajas kino koguperele „Tantsiv kuninganna“
05.01 Järvamaa spordipreemiate kätteandmine

JÄRVA VALLA SEERIAVÕISTLUS SUUSATAMISES 2024

I etapp (Järva-Jaani terviserada, vaba, ES) N. 21.12.23 kell 16.00-18.00
II etapp (Koeru terviserada, vaba, ES) N. 18.01.24 kell 16.00-18.00
III etapp (Aravete terviserada, kross, ES) N. 25.01.24 kell 16.00-18.00
IV etapp (Aravete terviserada, klassika, ES) N. 15.02.24 kell 16.00-18.00
V etapp (Madisepäeva Suusasõit, Valgehobusemäe, klassika, ÜS) L. 24.02.24 kell 16.00-18.00
VI etapp (Valgehobusemäe, kross, ES) N. 28.03.24 kell 16.00-18.00

Rohkem infot: www.jarvavallasport.ee

Kooliõed: Koolilapse tervis vajab tähelepanu

SA TALLINNA KOOLITERVISHOID

Talvise perioodiga kaasneb viirushaiguste suurem levik ning kooliõe kabinetti jõuab üha enam haigeid lapsi. Kooliõed panevad lastevanematele südamele, et nad hoiaksid oma laste tervisel ja eluviisidel silma peal ning jätaksid haigestunud lapse kodusele ravile. Tallinna koolitervishoiu kvaliteedijuht ja lastearst Aili Laasner räägib, et kooliõed puutuvad oma igapäevatöös üsna sageli kokku olukorraga, kui nende poole pöörduvad õpilased, kel on juba enne koolipäeva algust avaldunud üsna tõsised viirushaiguste sümptomid – palavik, kurguvalu, peavalu, nohu jne. „Viirushaigusi esineb igal aastajal, kuid eriti sügisel ja talvel, ning enamikule neist mõjuvad kodused ravivõtted. Kui haiguse tunnused avalduvad juba hommikul enne koolipäeva algust, oleks õigem laps koju tervena jätta,“ rõhutab Laasner.

Näiteid, kui hommikul kooli saadetud haigustunnustega õpilane tuleb koju tagasi saata, on kooliõdedel palju. „Kui kooliõe poole pöördub näiteks algklassilaps, kes kaebab kurgu- ja peavalu ega saa tundides jätkata, peab vanem lapsele järele tulema ning minema temaga

koju, kus enamikel juhtudel on vajalik jätkata viirushaiguse sümptomeid leevendava raviga,“ räägib Laasner.

„Kui laps tuleb haigena kooli, võib tema seisund halveneda ja paranemine võtta sootuks rohkem aega. Haigestunud lapse kooli lubamine on oht ka teistele õpilastele ning seega ei ole see vaid pelgalt lapsevanema ja õpilase isiklik asi,“ toonitab Laasner koduse ravi olulisust.

Milliste kaebustega tuleks koolilaps kindlasti koju jätta ja millistega mitte, päris puust ja punaseks kvaliteedijuhi sõnul siiski teha ei saa. „Viirushaiguste tunnustega laps peab kindlasti koju jääma ja alustama seal ravi. Need ravimid on saadaval apteegi käsimüügis ning apteekrid oskavad anda soovitusi sobilikuma toote leidmiseks,“ selgitab Laasner.

Tervislik eluviis tugevdab immuunsüsteemi

Kvaliteedijuhi sõnul on tervise tugevdamisel oluline osa eluviisidel – kooliõdede poole on üsna palju pöördumisi, mille taga on ebapiisav uni ja korrapäratu või ühekülgne söömine. Seda nii algklassi, põhikooli kui ka keskkooli õpilaste seas. „Ebatervislikud eluviisid ei pruugi tingimata olla kaebuste ainukeseks põhjuseks.

Siiski tuleks need esmajärjekorras võimalike põhjustena välistada,“ rõhutab Laasner.

Tema sõnul on üsna sage olukord, kui kooliõe poole pöörduvad õpilased, kes kaebavad pea- ja kõhuvalu. „Vestluse käigus on aga sageli selgunud, et nad pole kodus enne koolitulekut hommikust söönud. Kooliõed on selles olukorras suunanud õpilasi kooli sööklasse sööma, pärast mida on juba poole tunni pärast kaebus möödunud,“ toob Laasner näite.

Ta rõhutab, et lastevanematel tuleb tähelepanu pöörata mitte ainult algklassilaste, vaid ka teismeliste söömisharjumustele, kuna ka nemad jõuavad pikkadest toidukorrahedest tulenevate kaebustega kooliõe kabinetti. Nendeks on näiteks halb enesetunne, pearinglus ja kõhuvalu. „Kooliõed on kokku puutunud ka õpilastega, kes lisaks hommikusöögi vahelejätmisele ei söö ka koolis midagi,“ räägib Laasner.

Tervislike toitumisharjumustega samavõrd oluline on kvaliteetne uni, mille puudus põhjustab vaevusi igas eas õpilastele. „Vähene uni tekitab lastel kõige sagedamini peavalu. Paljude õpilaste ööune aeg jääb lühikeseks ja on ka juhtumeid, kus koolilaps pole öösel üldse maganud ning pöördub järg-

misel päeval kooliõe kabinet- ti, kurtas väsimust, peavalu ja nõrkust,“ toob Laasner näite.

„Seega palume lastevanematel jälgida, millal lapsed õhtul magama lähevad ja ega nad voodis teki all hoopis nutiseadme selt sis ole. Koolilaps vajab vähemalt kaheksa-üheksa tundi ööund.“

Ta soovitab kõikidel täiskasvanutel tähelepanu pöörata ka laste ekraaniaja kasutuse pikkusele ja tunda huvi, mida laps internetis jälgib. „Mitmed lapsed, kellega vestlusest tuleb välja, et neil on väga palju ekraaniaega, kurdavad peavalu ja unehäireid,“ toob Laasner näite.

„Siinkohal on oluline meie kõikide eeskuju ekraanide kasutamisel.“

Ühtki imetabletti selleks, et laps püsiks alati terve, Laasneri sõnul ei ole. „Koolilapsed peaksid toituma mitmekülselt ja vaheldusrikkalt, piisavalt magama ja värskes õhus liikuma, siis ei ole ka organism viirustele nii vastuvõtlik,“ kinnitab ta.

Lõpetuseks soovitab Laasner tugevdada laste immuunsüsteemi ning lastevanematel oma lastega rohkem suhelda. „Küsi- ge, kuidas neil tegelikult läheb ja tundke oma järeltulijate elu vastu huvi. Nii saame paremini tagada, et koolilapsed vähem haigestuksid.“

Nakkusarst: Viis asja, mida pead teadma gripist

TERVISEKASSA

Gripihooaeg on kestnud juba pikalt ja väsimise märke veel ei näita. Tartu ülikooli kliinikumi infektsioonhaiguste arst Pilleriin Soodla jagab olulist infot, mis viirusega on tegu ja kuidas end gripist säästa või rasket haigust leevendada.

Gripp ei ole tavaline külmetus

Gripp on üks hingamisteede viirushaigustest, mis põhjustab kurguvalu, köha ja palavikuga haigestumist. Erinevalt teistest hingamisteede viirustest (v.a COVID-19) põhjustab gripp rasket haigestumist kuni eluohtliku hingamispuudulikkuse ja surmani.

Gripp levib piisnakkusena

Gripp on väga nakkav piisnakkus. Viirus levib peamiselt aevastamisel, köhimisel ja nuuskamisel, aga ka rääkimisel. Seega on suurim risk see, kui nakatunud inimesega ollakse lähikontaktis (alla ühe meetri). Gripp saab levida ka kaudselt, näiteks pindade (ukselink, telefon, klaviatuur) katsumisel. Peamised gripi levitajad on lapsed, eriti põhikooliealised ja nooremad.

Grippi haigestumise kõrg- hooaeg on talvel. Gripi puhul võib nakatumise peiteaeg olla mõnest päevast kuni nädalani.

Gripp on ohtlik ennekõike lastele, rasedatele, eakatele ja kroonilistele haigetele

Lapsed ja rasedad võivad gripi viirust raskelt põdeda, kuna neil on suurem risk hingamispuudulikkuse, kopsupõletiku ja pikaajalise palaviku tekkeks. Rasedatel suureneb grippi haigestumisel raseduse katkemise, enneaegse sünnituse, üsasisese kasvupeetuse ja erakorralise keisrilõike risk.

Ka eakatele ja/või immuunsüsteemi häirega patsientidele on kõik rasked infektsioonid ohtlikud, nii ka gripp.

Vähe räägitakse krooniliste haigustega patsientidest, kellel ei pruugigi gripp raskelt kulgeda, kuid iga palavikuga haigestumine võib neil põhjustada põhihaiguse ägenemise või kontrolli alt väljumise. Gripi tüsistusena võib tekkida bakteriaalne või viiruslik kopsupõletik, mille tõttu on vaja lisahapnikku.

Grippi aitab ennetada vaktsineerimine

Gripi ennetamise alustala on vaktsineerimine, sest see

kaitseb raske haigestumise eest. Vaktsineerimine on eriti oluline riskirühmadele, kuid ka kõigil teistel on soovitatav igal sügisel (oktoobris/novembris) enne gripihooaja algust end vaktsineerida. Gripivaktsiin ei pruugi anda täielikku kaitset haigeks jäämise vastu, kuid see mõjutab haiguse raskusastet ja tänu kaitsesüstile on võimalik vältida tüsistusi.

Gripi vastu on võimalik vaktsineerida kõiki inimesi alates kuuendast elukuust. Vaktsineerida saab nii oma perearstikeskuses, raviasutuste vaktsineerimiskabinettides kui ka osas apteekides. Omale sobivaima vaktsineerimiskoha leiad aadressil www.vaktsineeri.ee/lahen-vaktsineerima.

Tasuta gripivaktsiini saavad riskirühma kuuluvad inimesed: üle 60-aastased, üld- ja erihoolekande teenusel olevad inimesed, lapseootel naised, kuni seitsmeaastased lapsed ja alaealised, kellel on oma tervise tõttu suurem risk raskelt haigestuda (nt südame-veresoonkonnahaigused, onkoloogilised haigused, immuunpuudulikkus, diabeet, obstruktiivne kopsuhaigus, tuberkuloos või neeru- puudulikkus).

Lisaks vaktsineerimisele on gripi ennetamiseks oluline pesta käsi vee ja seebiga ning kasutada desinfitseerivaid vahendeid. Vältida tuleks kokkupuudet haigete ja ka ise haigena kodus püsida. Immuunsüsteemi toetab ka üldine tervise hoidmine: tasakaalustatud toitumine, piisav füüsiline koormus ja hea uni.

Gripi sümptomeid saab leevendada ravimitega

Gripp on kehale koormav, seepärast tuleks kodus püsida, kehale puhkust anda ja piisavalt vedelikku tarbida. Haigusele pakuvad leevendust apteegis müüdavad käsimüügiravimid. Kuigi nohu- ja kõrharavimid ei ravi gripiviirust, leevendavad need sümptomeid. Ka palavikualandajad ei ravi viirust, kuid võtavad temperatuuri maha.

Gripp on üks väheseid viirusi, mille vastu on olemas ravim, mis takistab viiruse paljunemist ja lühendab seetõttu haiguse kestust. Retseptiravimi saab välja kirjutada arst ja ravimi võtmist tuleb alustada võimalikult vara ehk haigestumise alguses, et sellel oleks piisav efekt. Gripiravimit vajavad ennekõike riskirühma inimesed, kelle haigus kulgeb raskelt.

Hoone katust tuleb regulaarselt lumest ja jääst puhastada

TARBIJAKAITSE JA TEHNILISE JÄRELEVALVE AMET

Seoses iga päev suureneva lumevaibaga tuletab tarbijakaitse ja tehnilise järelevalve amet (TTJA) hooneomanikele meelde, et katustele kogunev raske lumi võib kujutada endast ohtu nii katuste all liiklejatele kui ka varale, näiteks autodele. Oht suureneb veelgi sulailmadega, mil lumi ja jää hakkavad katustelt alla libisema. Võimaliku ohu puhul tuleb piirata inimeste ligipääsu räästaalusele alale ning puhastada kohe nii katus kui ka räästad.

„Liigne lumekoormus ohustab eriti teras- ja puitkonstruktsioonidega kergetisi või ehitiste osasid (varjualused, varikatused, karniisid), lame- da katusega või väikese katusekaldega ehitisi (bensiinijaamad, spordirajatised, angaari- d, esta- kaadid) ning vanemaid amortiseerunud ehitisi. Lisaks tuleb

vältida lume ja jää kogunemist katuse räästarennidesse ning sajuvee äravoolutorudesse ja -lehitritesse, kuna see võib kahjustada sajuveesüsteeme ning takistada katuselt lumesulavee ärajuhtimist,“ selgitab TTJA ehitus- ja raudteeosakonna juhataja Priit Pallu.

Lumekoormuse hindamisel tuleb silmas pidada, et seisnud ning märgunud lume kaal on tunduvalt suurem värske lumekihi kaalust. Arvestama peab ka hoonete projekteerimisel ette nähtud võimalikke lisakoormusi. Üleliigne lumi tuleb katustelt eemaldada ja samal ajal jälgida, et see ei tekitaks ajutist lisakoormust (nt ajal, mil enne lume alla viskamist kogutakse see kokku ühte katuse serva).

Lume ja jää eemaldamisel soovitab TTJA järgida järgmisi nõudeid:

- * katusel liikudes tuleb ka-

sutada turvavarustust ning end kindlalt konstruktsiooni külge kinnitada;

- * kui hoone omanikul puudub nõuetekohane turvavarustus ja muud tööohutuse tagamiseks vajalikud vahendid, siis tellida katuse lumekoristus- tööd sellele spetsialiseerunud ettevõttelt;
- * katusele minnes arvestada ilmastikutingimustega, sest jää, tugev lumesadu ja tuul võivad alla kukkumise riski oluliselt suurendada;
- * lund ei tohi visata hoone kõrgemalt osalt madalamale osale, kuna nii võib tekkida liigne koormus hoone madalamale osale;
- * kui lund visatakse inimeste ja sõidukite liikumistsoonile, tuleb eelnevalt piirata inimeste ligipääs sinna;
- * ohutuks liikumiseks on soovitatav paigaldada katusele katusesillad ja -redelid;
- * lume ja jää katusest vari-

semise takistamiseks paigaldada katusele lumetõke;

- * lume ja jää sulatamisel vältida keemilisi aineid ja tehnoloogiad, mis võivad kahjustada katusekatet või sajuveesüsteeme, samuti vältida jää lõhkumisel teravaid esemeid, mis võivad katusekatet vigastada;
- * lume ja jää mehaanilisel eemaldamisel kasutada õigeid vahendeid, et vältida külmaga rabadaks muutunud katuse või selle katte lõhkumist.

TTJA paneb südamele, et katuseräästad peavad olema ohutud igal ajahetkel. Majaomaniku kohustus on jälgida lumepe- rioodil katusele koguneva lume ja jää seisukorda. Ehitise omaniku kohustuste eiramine on rahaliselt karistatav. Varalise kahju tekkimisel vastutab omanik tsiviilkorras, teisele inimesele tervisekahjustuse põhjustamisel võib järgneda omaniku vastutus karistusseadustiku alusel.

PA MT
PAIDE MUUSIKA- JA
TEATRIMAJA

PAIDE MUUSIKA- JA TEATRIMAJA TALV 2023

DETSEMBER

13.12 kell 11 Paide Teater: koguperelavastus „Ilus Ilm“ VÄÄTSA MÕISAS.

14.12 kell 11 Paide Teater: koguperelavastus „Ilus Ilm“ VÄÄTSA MÕISAS.

16.12 kell 11 Paide Teater: koguperelavastus „Ilus Ilm“ VÄÄTSA MÕISAS.

17.12 kell 16.30 Paide Teater Esitleb:

"Übermensch - Nali Ühes Vaatuses" Esilinastus + vestlus

19.12 kell 19 Komöödiateater: "Lumevangis"

29.12 kell 19.30 Paide Muusika- ja Teatrimaja aastalõpupidu "See pole veel kõik!"

Kassa on avatud T-R kell 11–17 ning üks tund enne tasulise ürituse algust. Pileteid saab ette osta piletimaaailm.com, piletilevi.ee ja fienta.com.

Kontakt: tel 552 8180, kassa@pamt.ee
Kultuurikava vaata www.pamt.ee

Röömsaid jõule!

Jõulud on midagi uut, mis igal aastal tuleb vanasse maailma, nagu värske valge lumi langeb väsinud ja uinunud maale, nagu üllatav uus võsu närtsival taimel, nagu uued sussid valutavate jalgade otsas, nagu uus latern pimedal tänaval, nagu uus lootus lootusetus olukorras.

Jõulusid ennustati ette, kuulutati inglite lauluga, et teatada Päästja sündinist.

Helgeid jõule!

Mulle meeldib jõuluaegne sära ja küünalde valgus. Jõuluaeg on vaid kord aastas, kuid jõuluvalgus suudab soojendada meie südameid nii, et meile jääb õnn, rõõm ja helge meel. Meil kõigil on oma jõuluhelge mälestus.

Sisukaid jõule!

Iga kord jõululugusid lugedes ma imetlen, kuidas vastsündinust sai maailma päästja ja väikesest Petlemma linnast kogu maailmale teada paik. Ja isegi kui maised valitsejad kartsid ja eirasid Jeesust ning uhked ei suutnud teda mõista, kuulasid lihtsad inimesed ta sõnu suure igatsusega ja võtsid teda hea meelega vastu.

Täendusrikkaid jõule!

Mulle meeldivad jõulud, sest need pühad täidavad mu hinge rahu ja ühtekuuluvustundega. Jõuludes on lootus, et midagi head ja ilusat võib sündida ka meie katkises ja ohtlikus maailmas ja ka minul võib olla võimalus sellest heast osa saada.

Tähendagu jõulud sulle rohkemat kui kinke kuuse all.

Olgu sinuga rahu, millest laulsid ingliskoorig, kui nad kuulutasid Kristuse sündi.

Olgu sinuga sama rõõm ja lootus, mis oli karjastel, kui nad Petlemma väljalt vastsündinut otsima kiirustasid.

Olgu sul kaunis ja rahulik jõuluaeg ning helge uus aasta!

JÕULUAJA JA UUE AASTA JUMALATEENISTUSED

Ambla kirikus

- Pühapäeval, 24. detsembril kell 17. Kaasa teenivad Lehtse kammerkoor Tiiu Tikkerberi juhatusel
- Esmaspäeval, 25. detsembril kell 12 Kristuse sünnipüha. Kaastegev koguduse naisansambel
- Pühapäeval, 31. detsembril kell 12 vana-aasta sõnaju-malateenistus. Teenib koguduse teoloog Ave Prints
- Pühapäeval, 7. jaanuaril kell 12 kolmekuningapäeva ju-malateenistus

Järva-Jaani kirikus

- Pühapäeval, 24. detsembril kell 17 jõuluõhtu ehk jõulu-laupäev „Vaata, ma kuulutan teile suurt rõõmu!“. Juma-lateenistusel teenib kaasa Järva-Jaani segakoor ja toi-mub korjandus kiriku restaureerimise jätkamise heaks
- Esmaspäeval, 25. detsembril kell 11 Kristuse sündimise püha ehk esimese jõulupüha
- Pühapäeval, 31. detsembril kell 15 vana-aasta õhtu „Meie aeg on Issanda kätes“

Järva-Petri kirikus

- Pühapäeval, 24. detsembril kell 17 jõululaupäeva juma-lateenistus. Kaasa teenib ansambel Petra
- Esmaspäeval, 25. detsembril kell 9.30 jumalateenistus armulauaga

- Pühapäeval, 31. detsembril kell 10 vana-aasta jumala-teenistus

Koeru kirikus

- Pühapäeval, 24. detsembril kell 15 jõuluõhtu jumalatee-nistus. Kaasa teenib Koeru segakoor.
- Esmaspäeval, 25. detsembril kell 12 1. jõulupüha juma-lateenistus
- Teisipäeval, 26. detsembril kell 18 teise jõulupüha õhtu-palvus pastoraadis
- Pühapäeval, 31. detsembril kell 12 vana-aasta jumala-teenistus
- Laupäeval, 6. jaanuaril kell 18 kolmekuningapäeva õh-tupalvus pastoraadis
- NB! Alates 6. jaanuarist kuni ülestõusmispühadeni on kõik jumalateenistused ja palvused köetavas pastoraadis

Järva-Madise kirikus

- Pühapäeval, 24. detsembril kell 17 jõululaupäeva juma-lateenistus. Kaasa teenib Sink Sale Proo
- Esmaspäeval, 25. detsembril kell 11 jumalateenistus ar-mulauaga
- Pühapäeval, 31. detsembril kell 17 vana-aasta jumala-teenistus
- Pühapäeval, 7. jaanuaril kolmekuningapäeva jumala-teenistus armulauaga

Jõuluvana Preedikul käivad kibekiired ettevalmistused

MARIS PRAATS

Juba mitmel päeval on jõuluvana Preedik koos päkapikkudega kibekiiret tööd teinud, et enne jõulust ringreisi kõik vajalik ikka ära pakkida. Kõigepealt valati maiused lauale ning seejärel pakiti kõik Preediku pildiga

karpidesse. Kui seni on karpides olnud üksnes kommid, siis tänavu on üllatuseks ka Mesikäpa vahvlid. Kokku saab valmis ligi 1500 karpi kommi.

Tänavu kohtab jõuluvana Preedikut koos abilistega 22. ja 23. detsembril Järvamaa eri külates. Küll põigatakse läbi ka

linnadest ja suurematest asulatest, kuid peatumisajad seal ajad tulevad jooksvalt. „Tänavu on suurem rõhk küladel ja loodan, et lapsed tulevad vanematega mõnele külaplatsile. Tean, et nii mitmeski kohas valmistatakse selleks päris korralikult ette,“ sõnas Preedik.

Jõuluvana Preedik tänab kõiki toetajaid ja soovib meeleolukat saabuvat jõuluaega!

Luulelumi pakkus häid emotsioone

ANN ROOTS

Imavere koolis toimus 4. detsembril lasteluulepäev Luulelumi. Sündmus toimus juba viiendat korda ning oli pühendatud Imaverest pärit luuletajale Reinhold Kamsenile. Külalistena olid kohal Reinhold Kamseni lapselaps Jaak Kikas ning luulearmastaja proua Asta, kellel vanust 91 aastat.

Üritusse olid kaasatud ka Imavere rahvamaja ning koo-

limajas tegutsev raamatukogu, kus asub Kamsenile pühendatud infotahvel.

Miks me seda üritust korraldame? Et elavdada kodukoha traditsioonide varamut ja väärtustada panust, mille Kamsen on andnud Eesti kultuuriloole. Soovime laiendada õpilaste ja õpetajate silmaringi, arendada esinemisjulgust ja innustada leidma loovaid lahendusi, tugevdada sõpruskonda. Lastelaul „Talvel“, mis algab sõnadega

”küll on kena kelguga hangest alla lasta”, on paljudele kindlasti lapsepõlvest tuttav.

Sel aastal olid luulepäevale luuletusi lugema tulnud mudilased Imavere lasteaiast, õpilased Koigi koolist, Türi põhikoolist ja Imavere koolist. Lastel tuli esitada üks Reinhold Kamseni ja vaba valikuna üks mõne teise Eesti luuletaja luuletus. Eripreemia andis Jaak Kikas oma lemmikule, kelleks osutus Türi põhikooli 4. klassi tütarlaps.

Kõiki üritusest osavõtjaid ootas imehea, ekstra Luulelume jaoks valmistatud tort ning pärast kehakinnitust võis iga luulelugeja tänukirja ja kingikotiga koduteele asuda.

Järgmisel aastal toimub üritus oktoobrikuus, kirjaniku sünnipäevakuul, kuupäevgi on juba otsustatud: 15. oktoobril, teispäeval. Ootame kõiki Järvamaa koole julgesti osa võtma!

Aitäh osalejatele, see oli üks ilus luulet täis päev!

Piret Ranne

JÕULUVANA PREEDIK TULEB TAAS!

22.12.23	23.12.23
14.00 PEETRI	13.00 ROOSNA-ALLIKU
15.00 PÄINURME	14.00 JÄRVA-MADISE
16.00 HERMANNI	15.15 AMBLA
17.00 PRANDI	16.30 VAJANGU
18.30 ESNA	18.00 KARINU
19.30 VAO	

JÕULUVANA PREEDIKU JÕULUSÕIT KÜLASTAB SELLEL AASTAL KÜLASID JA KÜLAPLATSE.

Lisaks saab Preedikut näha ka Aravetel - Koerus - Järva-Jaanis läbisõidul, aga seda infot saab jooksvalt Jõuluvana Preedik Facebookis või www.preedik.ee lehel.

Lasteaia logo konkurss osutus menukaks

MAARJA ILVES

Järvapesa lasteaia
hoolekogu esindaja

Oktoobri lõpus kutsus Järvapesa lasteaia hoolekogu üles kõiki loomingulisi inimesi osalema uue lasteaia logo konkursil. Logosid saabus konkursile oodatust roh-

kem ehk 18. Ahula, Albu, Ambla ja Aravete lasteaed asusid tegutsema ühe suure asutusena selle aasta sügisel ja asutus sai konkursi korras nimeks Järvepesa lasteaed.

Lisaks nimele kaasas lasteaed kogukonna ka logo otsimisse – konkursi korras sooviti leida tänapäevane, lastepärane ning

omanäoline logo. Tingimustes oli kirjas, et võistlustööde arv ühe isiku kohta ei ole piiratud ning logo võib sündida ka mitme inimese, lasteaiarühma, klassi või terve organisatsiooni koostöös. Lisaks oli tingimustesse märgitud, et hea oleks, kui logo värvideks kasutaks Järva valla vapivärve: kollast/

kuldset, rohelist ja musta.

Logo kavandite esitamise tähtaeg oli 17. november ning konkursile laekus 18 tööd. Esmase valiku logo kavandite seast tegi komisjon, kuhu kuulusid Järvapesa lasteaia personali esindaja ning lastevanemate esindajad kõigist neljast õppekohast, Järva valla esindaja

ning Järvapesa lasteaia hoolekogu esindaja. Komisjon valis välja kuus logo, mille vahel toimus hääletus. Alates 28. novembrist sai Järvapesa lasteaia õppekohtades hääletada pabersedeliga, 11. detsembrini said kõik soovijad hääle oma lemmikule anda ka Järva valla sotsiaalmeedia lehel.

Ideekonkursi tulemused ja konkursil osalenud ideekavandi võitja avalikustatakse Järva valla kodulehel ja sotsiaalmeedias 19. detsembril. Konkursi võitjat tänatakse ja tunnustatakse meenega Eesti vabariigi aastapäeva avalikul üritusel Albu-Ambla piirkonnas.

Koostöös haridusasutustega alustame Järva Valla Lehes uue rubriigiga, kus jagame mõtteid, ideid ja praktilisi nõuandeid lastevanematele.

LASTEVANEMATE NIPINURK: Leia aega!

Täna on fookuses aja tähtsus, millest räägib Koeru keskkooli ühiskonnaõpetuse, usundi- loo ja psühholoogia õpetaja Kristi Sääsk.

Kui ma peaksin vastama küsimusele, millal hakati Eestis jõuluid tähistama, siis jääksin vastamisega hätta. Pühade üldnimetus „jõulud“ on muinasskandinaavia algupärane ja märkis talvise pööripäevaga seotud pühadeaega. Kuidas see nimetus eesti ja soome keelde (joul) jõudis, jääb vastuseta, aga tänaseks on jõulud ajaperiood 21. detsembrist ehk toomapäevast 6. jaanuarini ehk kolmekuningapäevani. Selles on kolm kõrgpunkti: Jeessuse sünnipäev ehk 25. detsember (mille tähistamine meie traditsioonis on nihkunud jõuluõhtule), aastavahetus (kirikus tähistatakse 1. jaanuari ka Jeessuse nimepäevana) ning kolmekuningapäev ehk 6. jaanuar kui jõulude lõpetus ja kiriklikult ka Kristuse ilmumispüha. Ajaloolane Lauri Vahtre on jõluaega selgitanud kui aasta pööripäeva ning jaanipäeva kui jõulude vastaspüha, selgitades, et niisugune kujutlus vastab muistsele aasta tajumisele tsüklilisena – analoogiliselt staadioniringile, millel on kaks vastastikku asuvat pöörangut.

Tõsi ta on, kõik meie elus on tsükliline ja rütmiline. Meie süda lööb, me hingame, päev järgneb ööle, aasta aastale. Jõulud jõuludele.

Isegi seda kõike teades oleme igal aastal küsimuse ees: kuidas sel aastal jõule tähistada? Sellele küsimusele peab iga inimene ja pere muidugi ise parima vastuse leidma, aga mõnikord on abiks, kui keegi aitab mõtteid juhtida ning ma loodan, et see kirjutus on lugejale abiks.

Esmalt on hea endalt küsida: mida ma jõuludest arvan ja mida ma tähtsaks pean? Kas meil peab olema kuusk ja traditsiooniline jõululaud? Millal oleme kodus ja millal kusagil mujal? Millised kombid ja traditsioonid on need, millest kindlasti tahan kinni pidada ja ka oma lastele edasi anda? Kuidas lapsed pühitseda soovivad? Millised päevad jõuluperioodis on mulle olulised? Neid küsimusi tasub kindlasti pereringis arutada, sest traditsioonid püsivad ja kanduvad edasi vaid avatud suhtluses ja kogemuse kaudu.

Traditsioonid on nagu mineviku ja oleviku vahel asuv nähtamatu niit, mis koob ühiskonda ja kogukonda tugevamaks. Traditsioonid pakuvad stabiilsust ja turvalisust maailmas, mis muidu võib tunduda kiirelt muutuva ja ebakindlana. Traditsioonid loovad ühtekuuluvustunde ja ühendavad põlvkondi. Traditsioonid on nagu keel, mille abil me jagame oma lugu ja kinnitame identiteeti. Tavade väärtustamine ja hoidmine on na-

gu austusavaldus meie juurtele ning kingitus tulevastele põlvkondadele.

Jõulutradsioonide rikka varamuga tutvumiseks soovitan soojalt Matthias Johann Eiseni raamatut „Meie jõulud“, mida saab osaliselt kuulata järjejutuna ka Vikerraadio arhiivist. Mõnikord on tunne, et jõuludele eelnev advendiaeg väsitab meid juba pühadeks ära. Üle kolme nädala on päkapikud käinud ja elukorraldus võtab järjest kiiremaid rütme. Kuidas mõista oma tundeid ja mõtteid pühadeajal?

On neid, kes tunnevad jõuluootusest ehtsat elevust ja rõõmu. Lapsed ootavad põnevusega kingitusi ja jõuluvana saabumist ning täiskasvanud nautuvad võimalust veeta aega pere ja lähedastega. Need on hetked, mis toovad esile õnne- ja tänutunde. Jõuluaeg võib esile tuua nostalgiat. Mõned inimesed mõtlevad tagasi oma lapsepõlve jõuludele, kui maailm tundus lihtsam ja ajad mu- retumad. Nostalgia võib tekitada nii rõõmu kui ka melanhooliat, luues omamoodi ajasil- lakeste, mis ühendab mineviku olevikuga. Paraku ei ole jõulud kõigile alati üksnes rõõmu ja soojuse aeg. Inimesed võivad tunda üksildust või leina. Jõuluaeg võib esile kut- suda ka stressi, kui ootuste surve muutub üle jõu käivaks. Ka need tunded vajavad tundmist. Ära peab märkima sellegi, et pühadeaegne nostalgia, stress ja kõrgendatud

ootused võivad esile kutsuda ka vaimse ter- vise probleeme, aga keegi ei pea kriisiolu- korras kartma otsida abi – hoolimata sellest, et on jõulud.

Elame maailmas, kus meedia otsekui kirju- taks meile ette, kuidas peame oma pühi pi- dama, mida tegema ja tundma. Muidugi võime ise valida, mida me endale ette kirju- tada laseme, kas loome oma „jõulupildi“ Oskar Lutsu „Kevade“ ja „Suve“ filmide jõu- lunostalgiaist lähtuvalt või võtame eeskuju „Üksinda kodus“ filmi loojatelt. Tahan aga kõigile südamele panna, et pühade pühitse- mises ei ole MITTE MIDAGI, mida kindlasti PEAB. Ärge pange endale peale pühadega seotud sundide koormat!

Üks soov on mul teile, head lugejad, ka: leidke pühadeajas ka jõulurahu, kas üksi või üheskoos. Kuidas seda leida? Jõulura- hu võib end peita vaikusehetkes pärast kuulnud või lauldud jõululaulu. Jõulurahu võib olla mõnes minutis vaiksuses istumises pärast suurt koristamist. Jõulurahu võib lei- da küünlaleegi vaatlemises või telefonivest- luses armsa inimesega. Jõulurahu võib end ilmutada heas unes või tundes, mida tun- ned, kui su kingitus on tänuga vastu võe- tud. Väikesed hetked, killukesed oluliste as- jade vahel on tihti need, mis kingivad jõudu, et alustada uut aastat positiivselt ja lootus- rikkalt.

Imaveres anti teatepulk üle kultuurilise mitmekesisuse aastale

MARIS PRAATS

„See on selle aasta viimane liikumisüritus Järvamaal. Anname teatepulgale ilusti üle meie kultuuriinimestele,“ sõnas päkapikkude jooks-kõndi korraldaja Taiga Laur. Teatepulgale võtsid üle rahvatantsijad ja Imavere rahvamaja juhataja Önnela Lees ning see anti neile edasi koos järgmise aasta kalendriga. „Selles kalendris on kirjas, mida ägedat mitmekesist kultuuris järgmisel aastal teha saab,“ sõnas Laur. Illustratsioonid oli Taiga Laur ise kalendrisse joonistanud.

„Kultuuriline mitmekesisus ei tähenda mitte midagi muud kui mitmekesist kultuuri,“ sõnas Önnela Lees ja lisas, et uuel aastal on oodata nii ägedaid pidusid kui ka glamuurseid ettevõtmisi, nii kartuliputru hakk-

lihakastmega kui ka faasanit veinikastmes, nii trühvlikomme kui ka iiriseid. „Kõik jätkub ja veel hullemini ja veel kirjumat. Loodan, et kõik leiavad midagi endale,“ lausu ta ja täiendas, et näiteks Eestis on üle 200 rahvuse, mistõttu on eri kultuure avastada päris palju.

10. detsembril peeti Imaveres Saarekuusiku laululava juures kuuendat korda päkapikkude jooks-kõndi. Kõigepealt kutsusid kõik osalejad jõuluvana, kes oli juba nende poole teele asunud. Koos päkapikkudega saabus kohale jõuluvana Preedik, kellel oli isegi koer kaasa haaratud. Seejärel avati sündmus vahvate laulude, tantsude ja päkapikutöötuse andmisega. Jõuluvana Preedik uuris, kas tema kuulub suurte või väikeste jooksjate hulka. Tuli välja, et tema võib ise

otsustada. „Siis ma olen väike,“ sõnas Preedik.

„Võidavad kõik, kes kodust välja tulevad ja värskes õhus perega koos aega veedavad,“ sõnas Laur, kelle sõnul on sellel aastal väga paljud pered tulnud välja talveilma nautima, isegi kõige väiksemate jooksjate rivi, kes veel emme või issiga jooksid, oli päris suur. Kogu ettevõtmise juures on vaid üks konks. Osalejad peavad kandma päkapikuriideid või kui neid pole, siis vähemalt mütsi. Kõigile osalejale oli korraldajatel tänutäheks varutud suuri piparkooke ning sooja sai suppi süües ja teed juues.

„Liikumisaasta oli meil väga äge, oli väga palju ja mitmesuguseid tegevusi,“ tõdes Laur, kes korraldab ka koolis erilist päkapikunädalat ning isegi jõulunurk on üles pandud.

Võimalused suusatamiseks:

Valgehobusemäe
Suusa- ja Puhkekeskus
(suusaradade algus
puhkekeskuse juurest)

Koeru
terviseradade
(Alguspunkt Kikase Koeru
— Visusti)

Järva-Jaani
terviserada
(alguspunkti koordinaadid:
59.0341517, 25.894475)

Aravete terviserada
(alguspunkti koordinaadid
59.133592, 25.751393)

Imavere suusarada
(alguspunkti koordinaadid
58°43'57.1"N 25°45'50.4"E)

Valgustus põleb E-P hämarast kuni kell 21:15.
(Koeru 2 km, Aravete 2km ja Järva-Jaani 2,75km).

Uisuväljakud:

Koigi spordihoone kõrval
Koeru noortekeskuse juures
Järva-Jaani multispordiväljaku
Arena juures
Aravete-Kete multispordiväljaku

Järva vallas

TALVISED SPORDITEGEVUSED

Aastalõpupidu

Esineb ansambel

BOSS

Õhtut juhib Arlet Palmiste
Üllatusesinejad

Pilet 18€

PEETRI RAHVAMAJAS
KESKTEE 11, PEETRI, JÄRVA VALD

REEDEL 29.12.2023 **KELL** 20.00-01.00

Võta kaasa endale meelepärast sööki ja jooki
Laudade broneerimine
pillepiigert@gmail.com, 58541104, fb

Tallinna Tervishoiukõrgkooli kammernaiskoor

RAHUKELLAD

17.detsember

Kell 12:00
EELK Koeru Maarja Magdaleena kirikus
kontsert-jumalateenistus

Kell 13:30
AS Koeru Hooldekeskuse saalis
kontsert

Dirigent Liisa Hiob

SPEQ AGRI

FEKAALIVEDU
VÄLIKÄIMLATE RENT

tel. +372 452 2002
e-mail: agri@speq.ee
www.fekaaliabi.ee

FEKAALIVEDU
JÄRVAMAAL

Voolik kuni 50 m

Tellimine:
527 6087, Valeri
Hunting Grupp OÜ

Reakuulutused

Müüa kuivi kütteklotse.
Tel 5052239.

Pakume üldehitusteenust.
Tel 5013862

Müüa erinevas mõõjus saema-
terjale. Tel 5012905.

Müüa saetud ja lõhutud kuivi
küttepuid. Ka kolmemeetriseid.
Tel 5052239

Ostan autosid, maastureid ja
kaubikuid igas seisukorras. Lisaks
romude utiliseerimine ja ARK
kustutamine. Transport minu ku-
lul. Tel 5693 2565.

Ohtlike puude langetus tõstukilt
Järva valla piires. Tel 5624 3085

Katuse-, fassaadi-, üldehitus ja
viimistlustööd. Korterimajade re-
noveerimistööd

Pakume erinevaid lahendusi
hoonete ja majade ehitusel. me-
hitus@gmail.com 53529476

VÕTAN RENDILE PÖLLUMAAD

Imavere, Koigi, Kurla,
Pilistvere, Eistvere,
Laimetsa ja
Taadikvere kandis
(sobib ka Adavere
ja Põltsamaa kant).

Hind alates 150 €/ha

Taavi
Tel 5309 3301

TSR

JÄÄGRI VILLA

Hubane ja omanäoline
puhkemaja!

*KOOLITUS
*PEOLAUAD
*LOODUSMATK
*MAJUTUS

Kontaktid:
Tel 58856955
info@jaagrivilla.ee
www.jaagrivilla.ee
FB: Jäägri Villa

ÕHKSOOJUSPUMPADE MÜÜK PAIGALDUS HOOLDUS

KLIIMAPARTNER.EE ☎ **5184429**

Viru Arborist OÜ

PAKUME ARBORISTI TEENUSEID

- Ohtlike puude raie
- Seisukorra hindamine
- Puuhooldustööd
- Hekkide hooldus
- Võrade sidumine
- Puiduhakkuri teenus,
Ø 20cm

Kutsetunnistused
141998, 141999

Reigo: 5800 1880
Gustav: 5919 2441
viruarborist@gmail.com

Puurkaevud
Maaküte
Veesüsteemid
Biopuhastid
Septikud
Mahutid

Puurvesi
PUURKAEVUD

KONTAKT
www.PUURVESI.ee
Info@puurvesi.ee
+372 5566 2032
+372 5569 4310

**Vihmaveesüsteemide ja
katuseturvatoodete
paigaldus**

VIHMAVEERENNID OÜ
Liitevabad rennid kuni 30m

Info@vihmaveerennid.ee
Tel: 52 7 1059

Kaunist jõuluaega!

EKRE Järva valla osakond

KOGEMUSTEGA PARTNER SINU AUTOLE!

- REMONT JA REHVITÖÖD
- 3D SILLASTEND
- DIAGNOSTIKA / ELEKTRITÖÖD
- KLIIMASEADMETE HOOLDUS
- KLAASITÖÖD / ESITULEDE TAASTAMINE

ROOSNA-ALLIKU, Pärnu mnt 7
Tel: 389 5557, 525 2166
autolammutus@stik.ee

PAIDE, Pärnu 57a
Tel: 3846083, 5340 5910
paide@stik.ee

AVATUD E-R 8-17

www.stik.ee

stikautoremont